

VERONMAKSAJAIN KESKUSLIITTO RY
Kalevankatu 4
01000 HELSINKI

LAUSUNTO
16.6.2026

Valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

Hallituksen esitys 113/2026 vp

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ LAIKSI TULOVEROLAIN MUUTTAMISESTA JA VÄLIAIKAISESTA MUUTTAMISESTA

Hallituksen esityksessä ehdotetaan väliaikaisesti muutettavaksi tuloverolain kotitalousvähennystä sekä matkakuluvähennyksen omavastuuta koskevia säännöksiä. Lisäksi esityksessä ehdotetaan työnantajan tarjoaman omaehtoisen kulttuuri- ja liikuntaedun verovapaan enimmäismäärän korottamista 540 euroon sekä edun käyttöalan laajentamista.

Kotitalousvähennyksen korottaminen

Kotitalousvähennys on toimiva keino kannustaa veronalaisten palvelujen käyttöön. Se kohdistuu töihin, joiden ostamisen vaihtoehtona on niiden tekeminen itse. Esimerkiksi ammattilaisten suorittamien remontointi-, siivous- tai hoivapalveluiden hankintahintaa nostavat kulutusverot ja työn verot. Vaihtoehtoinen itse tekeminen on tällöin helposti kilpailukykyisempää, vaikkei olisikaan ammattilainen. Kireä työn verotus ja korkeat marginaaliverot voivat näin heikentää talouden työnjakoa sekä erikoistumista ja siten työn tuottavuuden kasvua.

Kotitalousvähennyksellä pyritään tekemään palveluiden ostaminen yksilön kannalta taloudellisesti kilpailukykyisemmäksi leikkaamalla työn verokiilaa. Se auttaa työssäkäyviä panostamaan omaan ammattiinsa ja hankkimaan toisten ammattilaisten palveluita kotiinsa. Vähennys helpottaa lapsiperheiden arjen järjestämistä ja vanhempien täysipainoista osallistumista työelämään.

Kotitalousvähennys helpottaa myös monien ikääntyvien kansalaisten pärjäämistä pidempään kotonaan. Tämä on tärkeää myös sote-palveluiden järjestämisestä aiheutuvien kustannusten hillitsemiseksi.

Vuoden 2025 alusta kotitalousvähennystä leikattiin huomattavasti etenkin kotitalous-, hoiva- ja hoitopalveluiden osalta (joissa oli korotettu 60 prosentin korvausprosentti ja 3 500 euron enimmäismäärä) keskellä heikkoa suhdannetilannetta. Vähennyksen korvausprosentti alennettiin yhtenäiseen 35 prosenttiin (13 % + sivukulut maksettujen palkkojen osalta), enimmäismäärä laskettiin 1 600 euroon ja omavastuu nostettiin 150 euroon. Suoraan työvoimavaltaisten palveluiden hankintakustannusta nostava leikkaus osui suhdanneherkkiin aloihin samalla kun työttömyys kasvoi.

Hallituksen esityksessä ehdotetut parannukset eivät nosta kotitalousvähennystä vaalikauden alun tasolle, mutta kohentavat vähennyksen merkitystä etenkin suurempien kustannusten osalta. Kotitalousvähennyksen laskentaperusteet pysyvät esityksen mukaan yhtenäisinä vähennykseen

oikeuttaville palveluille lukuun ottamatta öljylämmityksestä luopumiseen liittyviä lämmitystapamuutoksia, joilla on korotettu vähennys voimassa vuoden 2027 loppuun saakka.

Kun vielä vuonna 2024 kotitalousvähennyksestä hyötyi, jos osti yritykseltä kotitalous-, hoiva- ja hoitotyötä yli 167 eurolla vuodessa (tai remontointipalveluita yli 250 eurolla), nyt esitettyjen korotusten jälkeenkin vähennykseen oikeuttavia kuluja täytyy olla yli 375 euroa (vuoden 2025 osalta vastaava kustannusten kynnyksäraja oli 429 euroa/vuosi). Tämä on seurausta siitä, että vain vähennyksen korvausprosenttiin ja enimmäismäärään esitetään parannusta, mutta ei omavastuun määrään, joka nousi 100 eurosta 150 euroon vuoden 2025 alusta. Vähennys ei täten enää kohdennu satunnaisesti vähäisiä palveluita hankkiviin verovelvollisiin.

Vaikka kotitalousvähennyksen tekee palvelun ostaja, vähennys voi yhtä lailla parantaa palvelun myyjän ja työn suorittajan tilannetta palvelujen kysynnän kasvaessa. Kotitalousvähennyksellä voi näin olla merkitystä myös matalan kynnyksen työvoimavaltaisten palvelujen kautta työmarkkinoille kiinni pääsemiseen.

Kotitalousvähennyksen toistuva tilapäinen ja edestakainen muuttaminen heikentää järjestelmän selkeyttä, kun veronmaksajan voi olla vaikea pysyä kärryillä kotitalousvähennyksen nykytasosta ja tulevista muutoksista. Tämä voi vaikuttaa epätarkoituksenmukaisesti vähennyksen käyttöön. Ei ole perusteltua, että esityksessä ehdotetut korotukset ollaan säätämässä väliaikaisina verovuosille 2026 ja 2027, jonka jälkeen vähennys palaisi vuoden 2025 tasolle.

Veronmaksajain Keskusliitto pitää kotitalousvähennyksen vähennysprosenttien ja enimmäismäärän korottamista tervetulleena korjausliikkeenä tilanteeseen, jossa vähennystä oli heikossa suhdanne- ja työllisyystilanteessa vastikään tuntuvasti leikattu. Korotus parantaa kotitalouksien mahdollisuuksia ostaa työvoimavaltaisia palveluita kotiinsa ja tukee näin remontointi- ja kotitalouspalvelujen kysyntää heti vuodesta 2026 alkaen.

Viimeistään ensi vaalikaudella kotitalousvähennys on syytä palauttaa ja vakiinnuttaa tasolle, jolla se oli vuonna 2024 ennen kuluva vaalikauden poukkoilevia muutoksia.

Asumnon ja työpaikan väliset matkakulut

Tulonhankinnasta aiheutuvien kustannusten vähentäminen ennen tulojen verottamista on tuloverotuksen tärkeä periaatteellinen lähtökohta, jota hallitus on aiemmin horjuttanut luonnollisten vähennysten heikennyksillä. Asumnon ja työpaikan välisten matkakulujen omavastuun laskeminen kohentaa työhön liittyvien kustannusten huomioimista verotuksessa.

Vuodelle 2024 matkakuluvähennyksen omavastuuosuutta korotettiin yleisen hintatason nousun mukaisesti 750 eurosta 900 euroon. Vastaavantyyppistä inflaatiotarkistusta ei tehty kuitenkaan 750 euron tulonhankkimisvähennykseen, joka on pysynyt pitkään ennallaan. Tällä kertaa matkakuluvähennyksen omavastuuta ollaan taas laskemassa lähes samalla hintatason nousuun perustuvalla argumentilla kuin mitä sen korotustakin perusteltiin.

Tämänkaltainen poukkoilevuus, mitä vuodelle 2026 ehdotetun omavastuun alennuksen väliaikaisuus jatkaa, ei ole veropolitiikassa tavoiteltavaa. Tulonhankkimiseen liittyvien kulujen vähentämistä

koskeva veropolitiikka ei ole ollut monessa muussakaan mielessä kovin johdonmukaista kuluvalle vaalikaudella.

Veronmaksajain Keskusliitto kannattaa matkakuluvähennyksen omavastuun alentamista sadalla eurolla 800 euroon. Väliaikaisen vain verovuotta 2026 koskevan muutoksen sijaan, se tulisi säätää kuitenkin pysyväksi. Tulonhankkimiskulujen mahdollisimman laaja vähennys oikeus on perusteltu lähtökohta nettotulon verotukseen perustuvassa järjestelmässä.

Omaehtoinen kulttuuri- ja liikuntatoiminta

Veronmaksajain Keskusliitto pitää edun verovapaan enimmäismäärän nostamista inflaatiokehitystä vastaavasti 540 euroon tarpeellisenä muutoksena. Kysymyksessä oleva enimmäismäärä on ainoa TVL 69 §:n henkilökuntaetujen verovapaudelle asetettu täsmällinen euroraja, joka on laissa määritetty.

Muissa eduissa kohtuullinen euromääräinen arvo määräytyy verotus- ja oikeuskäytännön perusteella, eikä inflaatiokehityksen huomioon ottaminen lakimuutoksella ole samalla tavoin mahdollista. Veronmaksajain Keskusliitto huomauttaakin, että myös Verohallinto tulisi velvoittaa omassa tulkintakäytännössään huomioimaan inflaatiokehitys kohtuullisella viiveellä. Esimerkiksi kohtuullisen verovapaan henkilökuntalahjan enimmäismäärä on pysynyt yli 20 vuotta nimellisesti samana ja käytännössä kutistunut rahan arvon muutosten myötä.

Veronmaksajain Keskusliitto pitää niin ikään perusteltuna sitä, että lakiin otetaan määritelmä myös omaehtoisesta liikuntatoiminnasta, sillä liikuntatoiminnan käsite on voimassa olevassa sääntelyssä jäänyt pitkälti verotus- ja oikeuskäytännön varaan. Esitystä on jatkovalmistelussa myös täsmennetty ja täydennetty niin, että Veronmaksajain Keskusliitto arvioi siitä kohtuullisella tavalla ilmenevän, mitä liikuntatoiminnalla käytännössä tarkoitetaan ja millaista fyysistä aktiivisuutta se edellyttää.

Ehdotetun TVL 69 §:n 7 momentin mukaan jatkossa liikuntatoimintana pidettäisiin liikuntasuorituksessa tarvittavien välineiden vuokrausta myös silloin, kun itse liikuntasuoritus on maksuton. Laajennus maksuttomissa liikuntasuorituksissa tarvittavien välineiden vuokraukseen on perusteltu ja tarpeellinen muutos. Myös maksuttomissa liikuntasuorituksissa välinevuokraus voi olla edellytys itse liikuntasuorituksen tekemiseen, jos edun saaja ei itse omista tarvittavia liikuntavälineitä.

Veronmaksajain Keskusliitto kannattaa omaehtoisen liikunta- ja kulttuuritoiminnan verovapaan määrän korotusta.

Teemu Lehtinen
toimitusjohtaja

Kati Hannikainen
lakiasiaintohtaja

Mikael Kirkko-Jaakkola
pääekonomisti